

In 1997 ging de R.M.T. (Regie voor Maritiem Transport) ter ziele, de logistieke dienst en magazijnen van de Marine verhuisden naar Zeebrugge. Heel de voorhaven kwam hierdoor vrij. Dit opende nieuwe mogelijkheden om plannen te maken voor deze voorhaven die voldoen aan de noden van deze tijd.

Sindsdien ... " Oostende werft ".

De bezoekers werden vervolgens uitgenodigd om binnenin het douanegebouw een bezoekje te brengen. Een douanier gaf uitleg over de

activiteiten, hoe namaakproducten worden ontmaskerd en wat er verboden producten zijn. Buiten werd nog een demonstratie gegeven met een drugshond, hoe drugs worden opgespoord in een auto.

Na deze boeiende uitleg in dit nu zo rustig havengebied, gingen de bezoekers voldaan naar de volgende locatie.

DE OOSTENDSE OESTERPUTTEN (3)

Rita Debo

Halewijk baatte de " N.V LES PRODUITS MARITIMES " uit te Nieuwpoort. Daarna hadden ze te Oostende de putten van de oude firma Desmet en sedert 1945 deze van de gewezen firma's Roger-Lohr en Stracké. In 1934 begonnen " Halewijk & C° " plus enkele andere ondernemers met proeven voor integrale oesterteelt in de spuikom te Oostende. Dit was nieuw, want voorheen hielden de kwekers zich uitsluitend bezig met het "vetten" van de uit Engeland ingevoerde jonge oesters. Buiten de algemene verwachtingen bleken de oesters goed te groeien.

De dieren plantten zich goed voort en het oesterbroed was gemakkelijk op te vangen. Het jaar daarop zette men de proefnemingen verder op grote schaal met uit Zeeland en Frankrijk ingevoerde volwassen oesters en een 200.000-tal éénjarige oesters uit Zeeland. In juli werden 25.000 gekalkte pannen in de spuikom neergelaten. Eind september bleken de proeven gunstig te zijn verlopen: de éénjarige oesters waren spectaculair gegroeid en de 25.000 pannen vingden niet minder dan 450.000 jonge dieren en deze waren van de beste kwaliteit.

1936 was een jaar vol tegenspoed: omwille van het gure weer en een andere faktor die in hoge mate schuld had aan het mislukken van de oogst was het feit dat verschillende oesterkwekers in de spuikom bedrijvig waren en

allen hielden ze eigen ideeën erop na wat betreft de te gebruiken technieken. Vooral wat de waterverversing betrof liepen de meningen sterk uiteen. Om iedereen tevreden te stellen besloot men de kleine verlaten ten zuiden van de spuikom constant open te laten. Zo vloeide er voortdurend water in de spuikom wat zeer schadelijk was voor de voortplanting van de oesters. Het voortdurend in- en uitlopen van het water veroorzaakte temperatuurschommelingen waartegen de oesterlarven niet bestand waren.

In 1937 liep het nog slechter af. Midden mei begon het zee gras, dat op natuurlijke wijze in de spuikom groeide, overdadig te groeien.

Begin juni hadden noorder- en oosterwinden het zee gras in het zuiden van de kom samengedreven, daar waar de oesters lagen. Het zee gras vormde een laag van soms meer dan 50cm dikte. Tevergeefs probeerde men het woekerende zee gras te verwijderen.

In het kalme water begon het zee gras te bezinken, verrotte en gaf koolzuurgas. Alles in het ronde stierf daardoor af. De oestersterfte bedroeg gemiddeld 60%. Op sommige plaatsen was de sterfte zelfs 100%.

De nog levende oesters waren daarbij nog zeer verzwakt en gaven geen larven af dat jaar.

De tegenslagen waren er de oorzaak van dat de ontmoedigde ondernemers de oesterkweekexperimenten opgaven.

In 1938 bleef alleen de firma Halewijk bedrijvig in de spuikom. Het feit dat de andere ondernemers opgegeven hadden, was voor hen een voordeel. Nu konden ze naar eigen goeddunken beschikken over de spuikom. Ze troffen aanstonds de nodige maatregelen om de oorzaken van de vroegere tegenslagen weg te nemen:

- de nog levende oesters werden overgebracht naar een bedding die nog geen oesters gedragen had. De dieren werden zoveel mogelijk verspreid om ze een maximum aan voedseltoevoer te verzekeren.
- men trof maatregelen om het overdadig groeien van het zeegras te voorkomen en het verslibben te beletten.
- de firma kreeg een hernieuwbare concessie voor 5 jaar en dat zette deze ertoe aan om de nodige duurzame installaties aan te brengen.

Er werden ook 15.000 kg Franse oesters aangevoerd. De resultaten waren schitterend, de oesters groeiden goed en ook de in vorige jaren verzwakte oesters werden weer gezond. De gemiddelde sterfte overschreed het normale percentage van 30% niet. De voortplanting was al even veelbelovend. Op sommige pannen telde men niet minder dan 300 jonge oesters maar ook stukjes hout, ijzerschroot, leges schelpen, stenen..... alles wat in de spuikom lag was met oesterlarven bedekt. Tijdens de periode 1940-44 verschenen de eerste na-oorlogse Oostendse oesters terug op de tafel van de fijnproevers.

Echter niet voor lang.

Nogmaals was het de oorlog die als spelbreker optrad en de opgang van de Oostendse oesterteelt verhinderde. De miljoenen oesters werden door de oorlogsomstandigheden vernietigd. De spuikom werd door de bezetter door een dijk afgesloten van de haven. Hij werd herschapen in een basis voor watervliegtuigen.

EEN NIEUWE START NA DE 2de WERELDOORLOG

In 1945 bestond er geen oesterkweek meer in Oostende. Bijgevolg moesten consumptieklare oesters worden ingevoerd.

In de jaren na 1945 beliep de jaarlijkse invoer van consumptieklare oesters in België tot 10.000.000 stuks, vooral Franse en Hollandse.

Grote winsten gingen hier uiteraard verloren voor onze economie.

Het duurde tot 1956 vooraleer de firma Halewijk terug met de oesterteelt in de spuikom kon starten. Het was immers nodig dat de door de Duitsers aangelegde dijk verwijderd werd en dat de sluizen terug in goede staat werden gebracht om een bevoorrading van vers zeewater mogelijk te maken. Het feit dat de spuikom gedurende 16 jaar niet meer was gebruikt en grotendeels verslijkt was, bracht met zich mee dat nieuwe methoden voor de oesterteelt dienden te worden opgezocht.

Dr. Leloup, voorzitter van het Zeewetenschappelijk Instituut, beval de teelt op stokken aan. Deze methode werd voor het eerst beproefd met uit Holland aangevoerde oesters. Het gebruikte hout is "green hart". Dit soort hout had een densiteit groter dan dat van het water en dit belette het bovendrijven. De stokken van 1,50 meter lengte waren op de 4 zijden met oesters bedekt. Met cement werden de 2 à 3 jaar oude oesters aan de stokken vastgehecht. Vervolgens werden de stokken aan een stelling bevestigd en in het water neergelaten. Ze werden voortdurend bewogen door het in- en uitstromende water, hetgeen de jonge oesters een rijke voeding verzekerde en het een vrije van slijk gevrijwaarde ontwikkeling toeliet.

Het seizoen 1956 was koud en regenachtig. De oesters groeiden bijgevolg maar weinig, maar hun kwaliteit was prima. Zo waren de resultaten hoopgevend. Ook de voortplanting kwam op gang en tegen het einde van de zomer '56 waren de collectoren (gekalkte pannen) reeds bedekt met jonge oesters. De eerste oogst van de nieuwe "OSTENDAISES" kon in 1960 op de markt gebracht worden. Het op rust gaan van Dr. Leloup en het feit dat de subsidies voor het onderzoek werden afgeschaft door het Ministerie van Landbouw, leidde tot het stopzetten van de opzoekingen in 1964. De biotoop, die de spuikom toch is, bleef echter bijzonder interessant voor de zeebiologen. Voor verdere opzoekingen werd het I.Z.W.O. (Instituut voor Zeewetenschappelijk Onderzoek) gesticht onder de bescherming van Ridder P. Vanoutryve - d'Ydewalle,

**VISHANDEL
LORRE**

vismijnlaan 112
8400 oostende
btw: 0882149870
tel: 0473 630478
open: 7 tot 17 uur

Huîtres Halewijk & Cie OSTENDE (Phare)

Spécialité des Huitres d'Ostende

Homards vivants

Tél. : Ostende 2121

Adres. Télég. : Produinord Ostende

IMPORTATION

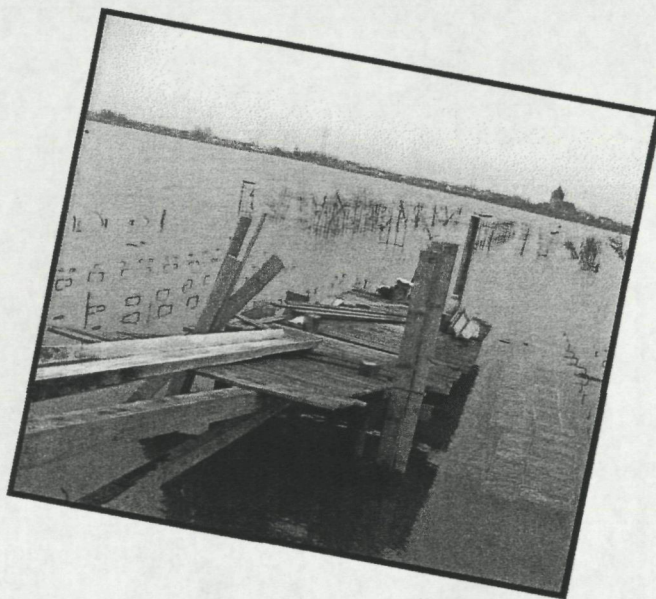
EXPORTATION

gouverneur van de provincie West-Vlaanderen en met de medewerking van de Vlaamse universiteiten in 1970 opgericht. Deze vzw heeft dan verdere proeven gedaan waaruit bleek dat omwille van de bezoedeling van het water in de spuikom er niet meer kon gedacht worden aan " integrale kweek ".

De laatste jaren van de firma Halewijk bestond alleen nog in de aankoop van 2 à 3-jarige oesters uit Frankrijk bestemd voor de verdere verkoop.

In 1975 moest de firma haar activiteiten stilleggen. De verslechtering van de waterkwaliteit en de doorgedreven havenactiviteiten brachten de gerenommeerde oesterput aan de rand van het faillissement.

(wordt vervolgd)

UIT SYMPATIE